

Parasjah Noach

Gen. 6:9 - 11:32

Een bekende Midrasj gebaseerd op deze parasja stelt de vraag: “Er zijn vele manieren waarop God Noach had kunnen redden, waarom toch via zo’n moeilijke wijze?”. Noach kreeg een zware taak om een enorme ark te bouwen, het duurde honderd en twintig jaar om de ark te bouwen. Volgens de Midrasj was het Gods oneindige genade, want God wilde de maboel (de zondvloed) niet op de aarde brengen. God wil het leven graag koesteren en bewaren in plaats van het te vernietigen. En net zoals een vader verlangt dat zijn kinderen die van hem vervreemd zijn weer bij hem terug komen, zo hoopte de Eeuwige ook dat zijn afgedwaalde zonen en dochters gehoor zouden geven aan Zijn roep, hun boze weg zouden verlaten, en weer tot Hem terug zouden keren. Als de mensen Noach dag in dag uit aan de ark zagen bouwen, zouden ze hem vragen waar hij wel niet mee bezig was. Dan zou Noach hen vertellen van het komende oordeel, en dat als ze zich zouden bekeren dat God dan genadig zou zijn. De toekomst zouden ze zelf bepalen, het was in hun eigen handen.

Maar de Midrasj haalt nog een vraag aan: “Waarom kon Noach niet rechtstreeks tot de mensen spreken? Waarom via het bouwen van de ark? Waarom kon hij de mensen Gods wegen niet duidelijk maken?” Het antwoord op deze vraag wordt in het begin van de parasja gevonden: “De aarde nu was **תשח** - Sjachat voor Gods aangezicht, ...” Gen 6:11. Sjachat betekent: corrupt, geruïneerd, verrot, pervers, venietigd, ontstierd, verspild. Het leert ons dat de aarde corrupt was, alle fatsoen en eerlijkheid was vervangen door onfatsoenlijke en oneerlijke dingen. De mensen zagen niets verkeerd aan hun leefwijze. Hoe kan het zover komen dat een mens blind wordt voor zijn eigen fouten en corruptie? De generatie voor de maboel was bezeten van hedonisme (genot is het hoogste levensdoel). In zo’n klimaat zijn de onderwijzingen van

God, welke discipline nodig hebben, verduisterd. In een maatschappij zonder de richtlijnen van de Torah (Gods onderwijzing) worden de meest verdorven handelingen en acceptabel en daarom kon Noach met niemand praten; niemand wilde naar hem luisteren, ze beschouwden zichzelf als “rechtvaardige mensen”, de vraag kwam niet bij hen op hoe God naar hen keek.

Rabbi Jisroel Salanter, de grondlegger van de moessar beweging, legt het proces als volgt uit: de eerste keer als een mens iets fouts doet, voelt hij zich schuldig, maar als de daad zich vaak genoeg herhaalt, zit zijn geweten hem niet meer in de weg. Uiteindelijk ziet hij zichzelf als het goede voorbeeld. Op deze wijze worden immoraliteit, decadentie en afbraak door de maatschappij geaccepteerd en niet als zondig beschouwd.

Deze les is in onze tijd van speciale betekenis, want wij leven ook in een genotsmaatschappij, die geen disciplinaire grenzen erkent. Wij hebben onszelf voor de gek als we denken dat ons eigen geluk het hoogste goed is, de meest belangrijke vraag komt niet meer bij ons op: “Hoe kijkt God naar ons?” Hoe kunnen we deze geestelijke blindheid overwinnen? Het bestuderen van Gods onderwijzing, de Torah is de oplossing. Als we Gods Woord bestuderen en luisteren naar Zijn stem, en beseffen hoe ver we van Hem zijn afgeweken, dan pas kunnen we stappen ondernemen om dichter naar Hem terug te keren.

God gaf Noach en zijn familie de taak om de wereld te herbouwen met rechtvaardige daden, dit begon al in de ark. Ze moesten zorg dragen voor alle dieren, dit was een zware opgave want ze moesten dag en nacht hard werken om de dieren van voedsel te voorzien. Door het zware werk leerden zij de bedoeling van **חסד** - chesed (goedheid, vriendelijkheid, trouw, liefdevol, genadig) zodat zij zouden handelen met g^emi-

loet chassidiem (daden van liefde en vriendelijkheid). Dit is één van de pilaren waarop God de wereld heeft gebouwd. In dit licht kunnen we ook het volgende verhaal uit de Midrasj begrijpen: Toen Noach traag was in het voeden van de leeuw, verwondde de leeuw Noach. Noach schreeuwde het uit van de pijn, maar toen klonk er stem uit de hemelen: “Had jij maar van pijn geschreeuwd toen de toekomst van de mensen in gevaar was”.

Noach was 120 jaar bezig geweest met de constructie van de ark. We kunnen ons afvragen waarom het zo lang moest duren om Gods gebod uit te voeren. Natuurlijk had Noach het in een veel korter tijdsbestek kunnen uitvoeren. Al helemaal omdat God hem speciale instructies wat betreft materiaal en constructie van de ark had gegeven. Nogmaals, God is vol mededogen en geduldig, ook al kent hij de toekomst, toch blijft Hij hopen dat de mens zich bekeert en berouw toont. Daarom geeft hij ons tijd, zelfs 120 jaren om onze wegen te verbeteren, te herstellen. Tragisch genoeg misinterpreteerden de mensen Gods liefde voor Zijn afwezigheid. Deze les over de bouw van de ark roept ons op om Gods hand in ons dagelijkse leven te erkennen, ook al lijkt dat voor ons vaak niet zo. Een andere les ervan is geduld, net zoals de Almachtige geduldig was met de toenmalige generatie, zo moeten wij ook proberen geduldig te zijn met onze familieleden en onze medemens.

In de Torah geeft God twee maal een gebod om een bouwwerk te construeren: de “Ark” van Noach en later tijdens de uittocht de “Mishkan” (tabernakel). Hoewel deze twee bouwwerken in een grote tijdspanne van elkaar verwijderd gemaakt zijn, en voor verschillende redenen en omstandigheden zijn gebouwd, hebben zij één ding gemeen, zij dienen als model voor het gezin.

De ark staat voor veiligheid, bescherming een veilige plek... de bedoeling van elk gezin. De Mishkan is een geestelijk toevluchtsoord, een beit ne'eman - huis van geloof... een plaats waar man, vrouw en kinderen in vrede en harmonie met elkaar leven. Een plaats waar het licht van de Sjabbat alle duisternis verdrijft, waar liefde en vriendschap, de wijsheid van de Torah en de Schepper centraal staan. Op zo'n plaats woont de Shechina - de heerlijkheid van God.

God geeft Noach het gebod een ark te bouwen om zijn familie en allerlei variaties van dieren te redden, daarna geeft God een raadselachtig gebod om een צהר “Tzohar” een licht voor de ark te maken. Gen 6:16 De vraag rijst dan wat voor licht dit eigenlijk was. De wijzen leggen uit dat tzohar twee betekenissen heeft; het kan betekenen “een briljant lichtgevend juweel” of “een raam”. Deze definities zijn beide problematisch. Met wat voor reden zou God ramen in de ark plaatsen, want er zou toch te weinig licht door binnenkomen tijdens de storm en de regens die 40 dagen en nachten over de aarde voortgeselden. En wat is de betekenis van een briljant lichtgevend juweel? Kan een juweel werkelijk licht uitstralen en de gehele ark verlichten?

De Eeuwige wilde Noach's verantwoordelijkheid voor de mensheid duidelijk maken. Want hoewel alleen hij en zijn gezin gespaard waren gebleven, had hij een gebod ontvangen om ramen te maken. Ramen waar hij anderen doorheen kon zien, zodat hij gevoelig kon zijn voor hun pijn en verdriet. Als hij dat zou doen dan zou hij door de pijnlijke geschiedenis vriendelijker, wijzer en meer zorgdragend worden. Zijn ramen worden dan veranderd in lichtende juwelen, die zijn ziel verlichten en hem de mogelijkheid geven om op een betere manier met de medemens om te gaan.

Gedurende de 120 jaren van de bouw van de ark, had Noach de boodschap niet begrepen, dit in tegenstelling tot Abraham die bad en pleitte om de inwoners van Sodom en Gomorra te redden. En Mosje die zichzelf op wou offeren om zijn volk te redden na de zonde van het gouden kalf. Noach echter bleef zwijgen en hij was tevreden met de taak om de ark te bouwen. Zijn gebrek aan mededogen leidde ertoe dat hij niet als aartsvader genoemd wordt of onder de wijzen wordt gerekend.

Vandaag spreken de lessen opnieuw tot ons. Wij hebben de verantwoordelijkheid om door onze ramen (ogen) te zien naar onze broeders en zusters en medemens, en de opdracht om al het mogelijke te doen wat binnen ons bereik ligt om anderen te helpen als zij lijden of het moeilijk hebben. Elke moeite wordt draaglijker als je weet dat er iemand is die het met je wil delen, en samen met je door de pijn heen gaat. Als we horen dat iemand het moeilijk heeft of lijdt, leer dan de les van deze parasja; maak juwelen van ramen.

“Maak u een ark van goferhout; met kameren zult gij deze ark maken; en gij zult die bepekken (kafar) van binnen en van buiten met pek (kofer). Gen 6:14

כָּפַר - kafar = bedekken, verzoenen, reinigen

כֹּפֶר - kofer = de prijs van een leven, losprijs, pek

Noach en zijn gezin waren veilig in de ark en werden gered. Uit de betekenis van de woorden kafar en kofer straalt het licht van Gods verlossingsplan, de houten ark die bepekt/verzoend was met de prijs van een leven, een duidelijk beeld van Jehoshoea Ha'Masjiach, die ons heeft verzoent met de Vader door de losprijs van zijn eigen leven.

...in de dagen van Noach, toen God geduldig wachtte en opdracht gaf voor het bouwen van de ark, in de hoop dat men zich zou bekeren, maar er gingen maar acht zielen de ark binnen, die bleven leven op het water. En ook u, als een beeld zijn we levend gemaakt door de doop (niet dat je het vuil van je lichaam wast, maar als je met een oprecht hart God belijdt) en door de opstanding van Jeshoea de Messias, die is opgenomen in de hemel en aan de rechterhand van God is, en engelen, autoriteiten en krachten zijn aan Hem onderworpen.

1 petrus 3:20-22 peshitta (Aramese vertaling)

Als we aan de maboel denken dan is het natuurlijk ontzagwekkend hoe groot het oordeel was dat zich over de zondige mensheid voltrok. Wat waren de boze daden van de generatie voor de vloed?

Afgoderij

Ze zeiden tot de Schepper: “Laat ons met rust, want wij hebben geen verlangen naar de kennis van Uw wegen. Wat is de Almachtige dat wij hem zouden dienen? Wat baat het ons dat wij hem zouden aanbidden?”

Job 21:14-15

Bloedvergieten

Het waren moordenaars. hun verdorvenheid was net zoals later in boosaardige stad S'dom.

Immoraliteit

Deze generaties negeerden het gebod dat aan Adam was gegeven “wees vruchtbaar en vermenigvuldig” want het was hun doel in het leven om hun instinct na te lopen, ze probeerden juist te vermijden dat ze kinderen zouden krijgen.

- Een man nam twee vrouwen, een voor het baren van kinderen en een andere voor het plezier.
- Men deed aan partnerruil, door hun vrouwen te ruilen.
- Ze arrangeerden huwelijken tussen mensen en dieren, en legaliseerden verboden relaties.
- De rechters waren corrupt.

God had deze generatie gespaard als zij zonder te weten hadden gezondigd. Maar zij kenden de zes geboden van Adam. Hier stond ook in vermeld: de zonde van afgoderij, moord en overspel. De toenmalige generatie werd gestraft omdat zij ervoor kozen Gods geboden te negeren. God was geduldig met hen maar toen ze ook nog begonnen met diefstal was de maat vol, diefstal ondermijnt de basis van een beschaving. Iedereen met een redelijk verstand weet dat je van een andermans spullen af moet blijven. Gen. 6:13

Bij de komst van de Messias zal het weer zo zijn, als in de dagen van Noach, als we zo lezen wat de generatie voor de vloed uitspookte kijken we er waarschijnlijk niet erg vreemd van op, want in onze tijd zien we deze dingen gewoon om ons heen gebeuren.

Als gelovigen in de Eeuwige en Zijn Zoon weten ook van het komende oordeel dat gaat komen, wij hebben geen opdracht ontvangen om een ark te bouwen zodat de mensen ons zouden vragen waar zijn jullie mee bezig? Maar hopelijk worden ook onze ramen lichtende juwelen, zodat we door goede daden te doen de mensen tot vragen oproepen. Ook hebben wij een taak om net als Abraham en Mosje te bidden en te pleiten voor de mensen om ons heen, zodat ze uiteindelijk de Ark zullen ingaan en door Jeshoea gered zullen worden.

Sjabbat Shalom
vrede van de Messias.

The midrash says - Rabbi Moshe Weismann

T'zenah Ur'elah - Artscroll

Torah for your Table - Jungreis

Roelof